

Bruksela, 4 maja 2022 r.
(OR. en)

8685/22

COSI 113
JAIEX 41
CORDROGUE 40
CT 74
COPS 185
CRIMORG 58
IXIM 106
ENFOPOL 228
ENFOCUSTOM 72
JAI 571

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	11413/20
Dotyczy:	Projekt sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych z prac Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego w okresie od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r.

Zgodnie z art. 71 TFUE i z art. 6 ust. 2 decyzji Rady 2010/131/UE w sprawie ustanowienia Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI) Rada ma informować Parlament Europejski i parlamenty narodowe o pracach tego komitetu.

Delegacje otrzymują w załączeniu sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych o pracach COSI w okresie od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r.

Delegacje są proszone o przekazanie pisemnych uwag i propozycji redakcyjnych dotyczących projektu sprawozdania najpóźniej 20 maja 2022 r. na adres: cosi@consilium.europa.eu

**Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych z prac Stałego
Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI)
w okresie od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r.**

Spis treści

1. STRESZCZENIE	4
2. KWESTIE HORYZONTALNE	9
a. Strategia UE w zakresie unii bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwo wewnętrzne i europejskie partnerstwo policyjne	9
b. Skutki pandemii COVID-19	10
c. Postęp technologiczny a bezpieczeństwo wewnętrzne	11
3. ZWALCZANIE TERRORYZMU	12
a. Reakcja UE, priorytety i dalsze działania	12
b. Unijne oceny zagrożeń w dziedzinie zwalczania terroryzmu	13
c. Plan działania UE na rzecz zwalczania terroryzmu w Afganistanie	13
4. EMPACT (europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępstwami)	15
5. POWAŻNA I ZORGANIZOWANA PRZESTĘPCZOŚĆ MIĘDZYNARODOWA	17
a. Unijna strategia zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025	17
b. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy – skutki dla bezpieczeństwa wewnętrznego	17
c. Unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów – aspekty operacyjne	18
6. KWESTIE CYFROWE	19
a. Unijne centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego	19
b. Sztuczna inteligencja	20
c. Szyfrowanie	21
d. Rola organów ścigania w obszarze cyberbezpieczeństwa	22

7. POWIĄZANIE MIĘDZY BEZPIECZEŃSTWEM WEWNĘTRZNYM A ZEWNĘTRZNYM.....	23
a. Współpraca WPBiO – WSiSW Strategiczny kompas / umowa w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO	23
8. ROLA GRUPY WSPARCIA COSI.....	23
9. WNIOSKI.....	24
ZAŁĄCZNIK I – SKRÓTY	25
ZAŁĄCZNIK II – EMPACT: OGÓLNA NOTA INFORMACYJNA NA TEMAT PLANÓW DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH 2020	27

Niniejszy dokument jest ósmym sprawozdaniem dla Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych, sporządzonym zgodnie z art. 71 TFUE oraz z art. 6 ust. 2 decyzji Rady 2010/131/UE w sprawie ustanowienia Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI), który to artykuł przewiduje, że Rada musi informować Parlament Europejski i parlamenty narodowe o pracach COSI.

W sprawozdaniu przedstawiono działania COSI w okresie od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r. podczas prezydencji niemieckiej, portugalskiej i słoweńskiej.

1. STRESZCZENIE

W trakcie prezydencji niemieckiej, portugalskiej i słoweńskiej COSI kontynuował realizację swojego mandatu polegającego na ułatwianiu, wspieraniu i wzmacnianiu koordynacji współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi UE w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego.

W tej roli COSI pełnił funkcję organu monitorującego, doradczego i decyzyjnego, gromadząc przedstawicieli wysokiego szczebla oraz ekspertów z wszystkich państw członkowskich UE, a w razie konieczności – przedstawicieli odpowiednich agencji z dziedziny wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (agencji WSiSW), i tworząc synergie między policją, organami celnymi, strażą graniczną, organami sądowymi i innymi odpowiednimi podmiotami.

W okresie od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r. COSI ukierunkowywał prace i postępy w kilku **kwestiach horyzontalnych**, a jego działania umożliwiły uzyskanie konkretnych wyników operacyjnych. Należy szczególnie podkreślić rolę, jaką COSI odegrał w odniesieniu do dyskusji, które mają znaczenie strategiczne i horyzontalne dla środowiska zajmującego się bezpieczeństwem wewnętrznym, a które dotyczą m.in. skutków postępu technologicznego, związków między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz dostępu organów ścigania do danych. COSI funkcjonuje jako podmiot łączący zagadnienia, nad którymi toczą się prace w innych sektorach polityki (np. rynku wewnętrznego), a które bezpośrednio oddziałują na bezpieczeństwo wewnętrzne. Pełni istotną rolę punktu, w którym poziom strategiczny styka się z operacyjnym, tak by zapewnić spójność między zaleceniami strategicznymi a działaniami operacyjnymi.

COSI monitorował i omawiał sytuację związaną z nową **strategią UE w zakresie unii bezpieczeństwa oraz z bezpieczeństwem wewnętrznym i europejskim partnerstwem policyjnym** – uznaje się, że obie te koncepcje mają pomóc określić i ulepszyć wspólne podejście do działań Unii Europejskiej w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego; COSI przygotował w tym kontekście projekt konkluzji Rady. Określenie i ulepszenie wspólnego podejścia ma nastąpić w drodze m.in. ściślejszej współpracy transgranicznej, wymiany informacji oraz wzmocnionych wspólnych działań operacyjnych opartych na danych wywiadowczych. Podstawą odnośnych dyskusji były prace dotyczące przyszłych działań COSI w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, przeprowadzone przez poprzednie trzy prezydencje (Rumunię, Finlandię i Chorwację). Ważnymi centralnymi tematami wszystkich wspomnianych debat były: ciągłość strategii i działań, konsekwentne wdrażanie istniejących środków, a także potrzeba wspólnego uzgodnienia spójnego i możliwego do wdrożenia programu międzyinstytucjonalnego.

Od chwili wybuchu pandemii COVID-19 COSI uważnie śledził jej wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne. Podczas prezydencji niemieckiej dyskusje koncentrowały się na udostępnieniu organom ścigania odpowiednich narzędzi i wytycznych umożliwiających korzystanie z **bezpiecznych kanałów komunikacji**. Celem było zagwarantowanie podmiotom bezpiecznej metody koordynacji w okresie, w którym spotkania fizyczne nie były możliwe. W trakcie rozmów podkreślano także kluczową rolę organów ścigania w zwalczaniu cyberprzestępczości.

Początek prezydencji portugalskiej zbiegł się z początkiem ogólnej kampanii szczepień przeciwko COVID-19 w Unii Europejskiej. W tym kontekście COSI (w składzie Grupy Wsparcia) debatował nad stosowną, opartą na danych wywiadowczych reakcją na **oszustwa związane ze szczepionkami przeciwko COVID-19** oraz nad gotowością do podjęcia stosownych działań.

Ponadto podczas prezydencji słoweńskiej COSI wspierał ustalanie skoordynowanego europejskiego podejścia do **zapobiegania infiltracji przestępczej w odniesieniu do funduszy odbudowy po pandemii**.

Postęp technologiczny to dla naszego społeczeństwa rewolucja obejmująca wszystkie sektory. Dotyczy to także systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych oraz ścigania przestępstw. Dlatego wyzwania, które pojawiają się w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego w związku z globalnym rozwojem technologicznym i cyfrowym, są jednym z przekrojowych tematów programu COSI. W tym kontekście niezwykle ważne jest, aby środowiska zajmujące się tematyką wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych były w stanie uczestniczyć w trwającej debacie, dzięki czemu można będzie uwzględniać wszystkie istotne kwestie leżące w interesie publicznym.

Jednym z podstawowych elementów ścigania przestępstw jest **zatrzymywanie i uzyskiwanie dostępu do odpowiednich informacji**, ich analiza oraz podejmowanie odnośnych działań w ramach przewidzianych prawem kompetencji. Ma to zasadnicze znaczenie dla umożliwiania systemom wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i organom ścigania dostępu do danych w środowisku cyfrowym (tak jak już ma to miejsce offline), w tym do transmitowanych danych zaszyfrowanych oraz do elektronicznego materiału dowodowego. Jest to tym ważniejsze, że świat przestępczy wykorzystuje osiągnięcia technologiczne w sposób nieograniczony. COSI podkreśla, że ogólny postęp w polityce cyfrowej musi również przynosić korzyści sektorowi WSiSW, przy czym należy rozpoznać i minimalizować związane z tym zagrożenia. To z kolei wymaga wysokiego stopnia koordynacji różnorodnych polityk, takich jak rynek wewnętrzny, telekomunikacja, szyfrowanie i ochrona danych.

W związku z tym, że działalność przestępcza w jeszcze większym stopniu przenosi się do świata cyfrowego, kwestie dotyczące postępu technologicznego, np. cyberbezpieczeństwo, cyberprzestępczość i sztuczna inteligencja, zyskują na znaczeniu, także z powodu wybuchu pandemii COVID-19.

COSI z zadowoleniem przyjął utworzenie **unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego** będącego wspólną międzysektorową i wieloagencyjną platformą innowacji, która wspiera badania i innowacje służące zwiększeniu i poprawie bezpieczeństwa wewnętrznego Unii. Rolą centrum jest wspomaganie organów ścigania państw członkowskich w określaniu i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań dotyczących przyszłych wyzwań za pomocą dopasowanych narzędzi zgodnych z prawami podstawowymi.

Wszystkie trzy prezydencje prowadziły na forum COSI dyskusje na temat **sztucznej inteligencji (AI)**; dotyczyły one zarówno możliwości, jakie daje organom ścigania stosowanie systemów AI, jak i skutków klasyfikowania narzędzi istotnych do celów ścigania przestępstw jako zastosowań AI wysokiego ryzyka, oraz skutków zakazania niektórych zastosowań (rozpoznawanie twarzy w miejscach publicznych do celów egzekwowania prawa). COSI podkreślił, że głos środowiska zajmującego się tematyką wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych musi zostać usłyszany podczas negocjacji dotyczących aktu w sprawie sztucznej inteligencji, które toczą się w odnośnej grupie roboczej (Grupie Roboczej ds. Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego); COSI zwrócił też uwagę na znaczenie włączenia kwestii bezpieczeństwa wewnętrznego do ogólnych ram regulacyjnych.

COSI debatował także nad wyzwaniami i możliwościami dla organów ścigania wynikającymi ze stosowania **szyfrowania**. W trakcie trzech prezydencji jednym z głównych tematów dyskusji na forum COSI była potrzeba znalezienia równowagi między prawem do prywatności i bezpieczeństwem komunikacji w internecie a potrzebą uzyskiwania zgodnego z prawem dostępu do danych przez właściwe organy do celów prowadzenia postępowań przygotowawczych.

COSI wniósł wkład w prace nad rezolucją w sprawie szyfrowania, którą Rada przyjęła w grudniu 2020 r. W kontekście konieczności znalezienia odpowiedniej równowagi między ochroną prywatności w internecie a potrzebami organów ścigania należy również zaznaczyć, że nie są dostępne żadne z góry określone rozwiązania i że aby zapewnić tę równowagę, nie można zastosować żadnych technologicznych dróg na skróty. Zamiast tego konieczny jest proaktywny dialog z branżą, w którym wezmą udział naukowcy i środowiska akademickie i który pozwoli wskazać, opracować i ocenić rozwiązania zrównoważone pod kątem prawa, technicznie wykonalne i mogące pomóc w osiągnięciu tej kluczowej równowagi. Na wniosek COSI unijne centrum innowacji aktywnie angażuje się we wsparcie prac w tym zakresie.

COSI zwróciło także uwagę na istotną rolę organów ścigania w dziedzinie **cyberbezpieczeństwa** oraz w walce z cyberprzestępczością, podkreślając, że konieczne jest połączenie tych dwóch obszarów prac w celu przyjęcia zintegrowanego i lepiej skoordynowanego podejścia do przeciwdziałania odnośnym zagrożeniom.

Zwalczanie terroryzmu było nadal stałym priorytetem w programie prac COSI. Obok oceny zagrożeń w tym zakresie szczególną uwagę zwrócono na sytuację dotyczącą **zagranicznych bojowników terrorystycznych**, w tym osób powracających, oraz **treści o charakterze terrorystycznym w internecie i osób uznawanych za stwarzające zagrożenie o charakterze terrorystycznym lub brutalnie ekstremistycznym („Gefährder”)**. W kwestii „Gefährder” państwa członkowskie opracowały wspólną koncepcję i wspólne orientacyjne kryteria badania informacji o takich osobach. COSI zatwierdził proces wprowadzania do systemu informacyjnego Schengen (SIS) informacji uzyskanych od zaufanych państw trzecich na temat podejrzanych zagranicznych bojowników terrorystycznych. Pozwoli to uzyskać lepszy obraz istniejących możliwości zgodnych z przepisami unijnymi i krajowymi. Podczas prezydencji słoweńskiej ważnym tematem były Bałkany Zachodnie – zajęto się wówczas, wraz z COTER, kwestiami dotyczącymi powiązania między bezpieczeństwem wewnętrznym a zewnętrznym. Po przejęciu władzy przez talibów COSI przeanalizował sytuację w Afganistanie i we wrześniu 2021 r. pozytywnie ocenił **plan działania na rzecz zwalczania terroryzmu w Afganistanie** mający na celu uwzględnienie całościowego wpływu, który sytuacja w tym państwie może mieć na bezpieczeństwo wewnętrzne Unii.

COSI utrzymał główną rolę w sterowaniu **europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT)**, która od czasu przyjęcia decyzji Rady z marca 2021 r. jest stałym instrumentem walki z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową. Zgodnie z ramami funkcjonowania EMPACT, COSI przy pomocy swojej Grupy Wsparcia kontynuował ocenę wdrażania planów działań operacyjnych, monitorując uczestnictwo państw członkowskich oraz innych odpowiednich podmiotów z myślą o zapewnieniu skutecznej realizacji działań.

W okresie objętym sprawozdaniem COSI podsumował wyniki **niezależnej oceny** dotyczącej cyklu EMPACT 2018–2021 i wskazującej na adekwatność, skuteczność, wydajność i spójność tego instrumentu.

COSI pracował nad określeniem nowych **priorytetów UE w zakresie zwalczania przestępczości na następny cykl EMPACT 2022–2025**; opierał się przy tym na ocenie zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością w UE z 2021 r. Priorytety w zakresie zwalczania przestępczości zostały przyjęte przez Radę w maju 2021 r.

Nacisk położono na konieczność większego wyeksponowania EMPACT, tak by zwrócić uwagę na solidne wyniki operacyjne uzyskane w walce z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową. W związku z tym opracowano **wspólną strategię komunikacyjną EMPACT** i utworzono sieć komunikacyjną EMPACT, chcąc silniej wyeksponować EMPACT w dłuższej perspektywie.

COSI z zadowoleniem przyjął komunikat Komisji w sprawie **unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025** stanowiącej środek służący poprawie ścigania przestępstw i współpracy sądowej.

W następstwie dyskusji, która rozpoczęła się podczas poprzednich trzech prezydencji, Niemcy, Portugalia i Słowenia pracowały nad usprawnieniem dochodzeń finansowych w UE. COSI poparł nowy pakiet ustawodawczy dotyczący **przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu**; pakiet ten ma duże znaczenie dla środowiska zajmującego się tematyką wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wobec faktu, że sieci przemytu migrantów okazały się odporne na pandemię COVID-19 i ewoluujące działania w zakresie ścigania przestępstw, COSI zaapelował o zwiększenie ochrony granic zewnętrznych UE; zainicjował również dyskusję na temat nowo zaproponowanego **planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (2021–2025)**, pozytywnie oceniając skoordynowane podejście organów europejskich i krajowych, a także zaangażowanie odpowiednich unijnych agencji WSiSW.

W następstwie przyjęcia umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO kontynuowano wysiłki związane ze współpracą i wzmacnianiem synergii i komplementarności między cywilnymi strukturami WPBiO a podmiotami WSiSW. W ramach **powiązania między bezpieczeństwem wewnętrznym a zewnętrznym** COSI wraz z Komitetem Politycznym i Bezpieczeństwa (KPiB) skupiły się na opracowaniu spójnych działań UE i wzmocnieniu cywilnego zarządzania kryzysowego z uwzględnieniem priorytetów bezpieczeństwa wewnętrznego/zewnętrznego UE i państw członkowskich; w tym celu m.in. sfinalizowały minikonceptje w ramach umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO, które pozwalają przeanalizować potencjał takiej współpracy w różnych obszarach przestępczości i skutecznie uwzględnić je w planowaniu misji. Ponadto COSI omówił opracowanie Strategicznego kompasu, który miał zostać przyjęty w niedalekiej przyszłości.

2. KWESTIE HORYZONTALNE

a. Strategia UE w zakresie unii bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwo wewnętrzne i europejskie partnerstwo policyjne

COSI omówił przygotowaną przez Komisję nową **strategię UE w zakresie unii bezpieczeństwa**¹, zmierzającą do tego, by bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii było traktowane i analizowane jako kompletny ekosystem. Do strategii załączono szczegółowe plany działania: w zakresie środków odurzających², w sprawie nielegalnego handlu bronią palną³ i na rzecz walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych⁴. We wrześniu 2020 r. COSI wypracował szerokie porozumienie w sprawie pakietu, podkreślając, że coraz większe znaczenie mają kwestie dotyczące innowacji i technologii przełomowych, związek między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz potrzeby organów ścigania w zakresie zgodnego z prawem dostępu do informacji i w zakresie interoperacyjności.

COSI przygotował projekt konkluzji Rady w sprawie **bezpieczeństwa wewnętrznego i europejskiego partnerstwa policyjnego**⁵. Delegacje z zadowoleniem przyjęły program i działania koordynacyjne trzech prezydencji (DE-PT-SI) w odniesieniu do nowych inicjatyw zwiększających bezpieczeństwo wewnętrzne i w związku z nową strategią UE w zakresie unii bezpieczeństwa. W konkluzjach określono cele pośrednie w procesie ustanawiania skutecznego europejskiego partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego na lata 2020–2025 oraz dalsze działania w takich kwestiach jak: wzmacnianie europejskiej współpracy organów ścigania, znaczenie umożliwienia wykorzystywania nowych technologii przez organy ścigania, konieczność skutecznego sprostania globalnym wyzwaniom (wśród których są międzynarodowa przestępczość zorganizowana czy zapobieganie terroryzmowi i jego zwalczanie) oraz zacieśnianie międzynarodowej współpracy w obszarze bezpieczeństwa, a także transgranicznej współpracy organów ścigania.

¹ 10010/20.

² 9945/20 ADD 1.

³ 10035/20 ADD 1.

⁴ 9977/20.

⁵ 12862/20.

b. Skutki pandemii COVID-19

Od wiosny 2020 r. COSI traktuje **pandemię COVID-19** i jej wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne jako centralny element swojego programu.

Pandemia COVID-19 spowodowała zmiany w poważnej i zorganizowanej przestępczości, a zarazem wpłynęła na działalność organów ścigania. W szczególności tematem dyskusji, którym przewodziła prezydencja niemiecka, było korzystanie z **bezpiecznych kanałów komunikacji**⁶⁷ jako istotnego środka służącego zacieśnianiu współpracy na rzecz dalszej ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego UE oraz pokonaniu niektórych ograniczeń utrudniających fizyczne spotkania operacyjne. COSI poparł opracowanie ogólnounijnego rozwiązania gwarantującego bezpieczną komunikację, w którym Europol pełni rolę koordynatora, a także z zadowoleniem przyjął ustanowienie planu działania przewidującego przedłużenie bezpiecznej komunikacji na potrzeby ścigania przestępstw w krótkiej, średniej i długiej perspektywie.

Pandemia nasiliła działania przestępcze i nadużycia w odniesieniu do wyrobów i usług medycznych. W marcu 2021 r., podczas prezydencji portugalskiej, Grupa Wsparcia COSI zebrała się, by omówić problem **oszustw związanych ze szczepionkami przeciwko COVID-19**⁶⁸. Ze spotkania wynikało, że oszustwa szczepionkowe, próby oszustw wymierzone przeciwko urzędnikom rządowym, przypadki sprzedaży fałszywych szczepionek lub fałszywych certyfikatów w darknecie czy też kradzieże/rabunki oryginalnych szczepionek to zjawiska mało rozpowszechnione. Chociaż COSI nie uznał ich za duże zagrożenie, podkreślił potrzebę ścisłego monitorowania rozwoju sytuacji i uzyskania lepszych danych wywiadowczych w drodze skutecznej wymiany informacji między organami ścigania państw członkowskich oraz instytucjami, organami i agencjami UE, tak by zwiększyć gotowość do natychmiastowego podjęcia działań operacyjnych w razie konieczności.

⁶ 10315/20.

⁷ 12860/1/20 REV 1.

⁸ 7236/21.

Jako kwestię priorytetową **COSI potraktował zapobieganie infiltracji przestępczej w odniesieniu do funduszy odbudowy po pandemii**⁹. Podsumował wnioski z pierwszego posiedzenia Next Generation EU – Law Enforcement Forum, które odbyło się we wrześniu 2021 r., i podkreślił, że narzędziem gwarantującym, że fundusze trafią do miejsca przeznaczenia, oraz zapewniającym realizację ich celów jest prewencja. W ramach przygotowań do debaty Rady na ten temat COSI opowiedział się za przyjęciem skoordynowanego podejścia do przeciwdziałania nadużyciom funduszy odbudowy oraz do zapobiegania tym nadużyciom, zwracając uwagę na znaczenie współpracy między agencjami WSiSW i skutecznej wymiany informacji między wszystkimi odpowiednimi podmiotami.

c. Postęp technologiczny a bezpieczeństwo wewnętrzne

Postęp technologiczny i cyfryzacja stanowią mają przełomowe znaczenie we wszystkich sektorach. Dotyczy to także systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych oraz ścigania przestępstw. Środowisko zajmujące się tymi zagadnieniami powinno mieć możliwość zrozumienia wszystkich problemów, które się z tym wiążą, i ukierunkowania debaty na ich temat; chodzi tu również o wnioski ustawodawcze, które będą miały bezpośredni wpływ na przedmiotowy sektor, ale są rozpatrywane w innych sektorach. Przykładami są akt w sprawie sztucznej inteligencji oraz proponowany akt o usługach cyfrowych. Ideę tę poparto podczas debat w Radzie ds. WSiSW oraz na stosownych forach roboczych z tej dziedziny. Krajowe procesy koordynacji odgrywają kluczową rolę i w ich ramach należy zapewnić, aby postulaty sektora bezpieczeństwa wewnętrznego były należycie uwzględniane przez organy przygotowawcze prowadzące negocjacje.

⁹ 13679/21.

3. ZWALCZANIE TERRORYZMU

W latach 2020–2021 odnotowano mniejszą liczbę i bardziej ograniczone skutki ataków terrorystycznych, ale zwalczanie terroryzmu pozostało jednym z najważniejszych priorytetów programu prac COSI wymagającym przyjęcia multidyscyplinarnego podejścia w celu wyeliminowania tego zagrożenia dla bezpieczeństwa UE. Szczególną uwagę zwrócono na bieżący kryzys w Afganistanie i jego wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne UE.

a. Reakcja UE, priorytety i dalsze działania

Podczas wspomnianych trzech prezydencji COSI nadal priorytetowo traktował walkę z terroryzmem i poczynił postępy w pracach rozpoczętych w trakcie poprzednich prezydencji, starając się nadać strategiczny kierunek współpracy operacyjnej w zakresie zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go na szczeblu UE.

COSI zatwierdził również **procedurę oceny i ewentualnego wprowadzania do systemu informacyjnego Schengen (SIS) informacji uzyskanych od państw trzecich na temat domniemanych zagranicznych bojowników terrorystycznych**¹⁰; procedura ta zezwala prezydencji i państwom członkowskim na korzystanie ze wsparcia technicznego Europolu. Ta dobrowolna procedura uruchomiona po raz pierwszy w drugiej połowie 2021 r. poskutkowała dokonaniem szeregu wpisów do SIS dotyczących zagranicznych bojowników terrorystycznych. Ma zostać poddana przeglądowi w drugiej połowie 2022 r. Na podstawie prac Grupy Roboczej ds. Terroryzmu COSI zatwierdził proponowane dalsze działania służące usprawnieniu współpracy organów ścigania w odniesieniu do **osób uznawanych za stwarzające zagrożenie o charakterze terrorystycznym lub brutalnie ekstremistycznym („Gefährder”)**¹¹; celem jest poprawa koordynacji działań i skutecznej wymiany informacji na szczeblu europejskim.

¹⁰ 13037/20.

¹¹ 13035/20.

b. Unijne oceny zagrożeń w dziedzinie zwalczania terroryzmu

Zgodnie z ustaloną procedurą¹² COSI co pół roku zatwierdzał zalecenia z **unijnych ocen zagrożeń** w dziedzinie zwalczania terroryzmu^{13 14 15}. We wszystkich trzech ocenach zagrożeń zalecono eliminowanie wszelkich form brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, uwzględniając coraz większą polaryzację społeczeństwa, dodatkowo pogłębianą przez pandemię COVID-19.

Z ocen zagrożeń przeprowadzonych przez Koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu wynika, że rośnie zagrożenie ze strony brutalnego **prawicowego ekstremizmu**. Zagrożenie ze strony **brutalnego lewicowego i anarchistycznego ekstremizmu** jest nadal uznawane za niskie, choć odnotowano jego wzrost. Wydaje się, że ewolucja obu zjawisk ma związek z przebiegiem pandemii COVID-19 i jej skutkami społeczno-gospodarczymi oraz że jest reakcją na rządowe obostrzenia pandemiczne.

c. Plan działania UE na rzecz zwalczania terroryzmu w Afganistanie

Po przejściu władzy przez talibów w Afganistanie prezydencja słoweńska zwołała 31 sierpnia 2021 r. nadzwyczajne posiedzenie Rady w składzie unijnych ministrów spraw wewnętrznych, chcąc omówić sytuację w tym państwie i ewentualne skutki dla ochrony międzynarodowej, migracji i bezpieczeństwa. Wyzwanie wynikające z kryzysu w Afganistanie wymaga ściślejszej koordynacji między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym.

¹² 13414/1/17 REV 1.

¹³ 12866/20.

¹⁴ 8372/21.

¹⁵ 13682/21.

Podczas posiedzenia COSI–KPiB we wrześniu 2021 r. delegacje zapoznały się z informacjami na temat krytycznej sytuacji humanitarnej i gospodarczej w tym państwie przedstawionymi przez Specjalnego Wysłannika UE ds. Afganistanu. Przy tej samej okazji Koordynator UE ds. Zwalczania Terroryzmu zaprezentował **plan działania na rzecz zwalczania terroryzmu w Afganistanie**¹⁶ opracowany we współpracy ze służbami Komisji, ESDZ, prezydencją słoweńską i odpowiednimi unijnymi agencjami WSiSW. Plan działania zawiera 23 zalecenia dotyczące działań, podzielone na cztery obszary: 1) kontrole bezpieczeństwa – zapobieganie infiltracji; 2) strategiczne dane wywiadowcze / prognozowanie: zapobieżenie temu, by Afganistan stał się bezpiecznym miejscem dla grup terrorystycznych; 3) monitorowanie i zwalczanie propagandy i mobilizacji; 4) zwalczanie przestępczości zorganizowanej jako źródła finansowania terroryzmu. COSI i KPiB zaaprobowaly plan jako kompleksową podstawę przyszłych działań, a delegacje podkreśliły znaczenie współpracy z podmiotami międzynarodowymi, państwami w regionie i unijnymi agencjami WSiSW, tak aby ulepszyć scenariusze dotyczące danych wywiadowczych i bezpieczeństwa.

Jako jeden z filarów planu działania delegacje zgromadzone w COSI zatwierdziły protokół ustanawiający **procedurę pogłębionych kontroli bezpieczeństwa względem osób, które przekraczają lub przekroczyły zewnętrzne granice UE w następstwie wydarzeń w Afganistanie**¹⁷.

¹⁶ 12315/21.

¹⁷ 13683/21.

4. EMPACT (europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępcstwami)

Europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępcstwami (EMPACT) zajmuje się najważniejszymi zagrożeniami związanymi z poważną i zorganizowaną przestępczością międzynarodową mającą wpływ na UE. EMPACT wzmacnia współpracę wywiadowczą, strategiczną i operacyjną między organami krajowymi, instytucjami i organami UE oraz partnerami międzynarodowymi. Działa w czteroletnich cyklach koncentrujących się na wspólnych priorytetach UE w zakresie zwalczania przestępczości.

EMPACT ma trzy główne cechy. Opiera się na danych wywiadowczych, a zebrane dane są analizowane po to, by umożliwić dokonywanie lepszych ocen zagrożeń związanych z przestępczością; dzięki temu decydenci mogą lepiej rozdzielać zasoby i opracowywać ukierunkowane strategie i operacje zwalczania przestępczości. EMPACT ma charakter **multidyscyplinarny** i angażuje nie tylko policję, ale i służby celne, straż graniczną i w stosownych przypadkach inne organy, a także np. sektor prywatny, który może odegrać istotną rolę w przeciwdziałaniu niektórym przestępstwom (takim jak cyberprzestępczość). Trzecim elementem cechującym EMPACT jest to, że wdraża się ją w ramach **zintegrowanego podejścia**. Obejmuje ona działania operacyjne i strategiczne, a ponadto nie skupia się jedynie na środkach represyjnych, ale przewiduje przyjęcie podejścia prewencyjnego. Ogólnie rzecz biorąc, jest to w dużym stopniu proaktywne podejście do zwalczania przestępczości, a zastosowana metoda umożliwia EMPACT przekładanie – przy pomocy COSI oraz z uwzględnieniem jego wytycznych strategicznych i technicznych wytycznych Grupy Wsparcia COSI – celów strategicznych na konkretne działania operacyjne. Okres od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r. był dla EMPACT bardzo ważny: liczne wydarzenia, do których wówczas doszło, miały istotne skutki, co wymagało od trzech prezydencji przeprowadzenia intensywnych prac, które zakończyły się sukcesem mimo wyzwań związanych z COVID-19.

Niezależna ocena dokonywana na zakończenie każdego cyklu EMPACT stanowi wkład w kolejny cykl, a jej wyniki są rozpowszechniane wśród delegatów COSI. W październiku 2020 r. w niezależnej ocenie za lata 2018–2021¹⁸ stwierdzono, że **EMPACT jest adekwatna, skuteczna, wydajna, spójna i ma unijną wartość dodaną**. W badaniu oceniającym przedstawiono jednak **21 zaleceń** związanych z pewnymi zidentyfikowanymi problemami. Na podstawie pogłębionych dyskusji na forum Grupy Wsparcia COSI prezydencja niemiecka sporządziła plan określający dalsze działania, wskazujący główne podmioty i proponowany harmonogram w odniesieniu do wdrażania wspomnianych zaleceń¹⁹.

¹⁸ 11992/20 + ADD 1.

¹⁹ 13686/2/20 REV 2.

Głównym celem prezydencji portugalskiej w kontekście EMPACT było przygotowanie się do **cyklu EMPACT na lata 2022–2025**. Wiązało się to ze sporządzeniem **konkluzji Rady w sprawie stałej kontynuacji cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej: EMPACT 2022** ⁺²⁰, przyjętych przez Radę ds. WSiSW w marcu 2021 r. Wśród najważniejszych zmian wprowadzonych względem poprzedniego cyklu znalazło się ustalenie, że EMPACT ma być **stałym** kluczowym instrumentem.

COSI zapoznał się z **oceną zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością w Unii Europejskiej (EU SOCTA) 2021** ²¹, przygotowaną przez Europol i opisującą bieżący i prognozowany rozwój sytuacji w zakresie poważnej i zorganizowanej przestępczości. EU SOCTA i dokument z wytycznymi w zakresie polityki ²² (sporządzony przez prezydencję i Komisję) zostały uwzględnione w **konkluzjach Rady w sprawie ustalenia priorytetów UE dla EMPACT na lata 2022–2025 w zakresie zwalczania przestępczości** ²³ przyjętych przez Radę w maju. W konkluzjach wskazano 10 priorytetów UE w zakresie zwalczania przestępczości, które należy wdrożyć na podstawie 15 planów działań operacyjnych.

Prezydencja słoweńska podjęła działania następcze dotyczące dodatkowych szczegółów technicznych wynikających z konkluzji Rady, które sporządzono w ramach przygotowań do cyklu EMPACT 2022–2025. W efekcie wskazano podmioty kierujące i współkierujące planami działań operacyjnych. Ponadto **przyjęto** i zweryfikowano **plany działań operacyjnych na 2022 r.** ²⁴

Jednym z głównych zagadnień w okresie objętym sprawozdaniem była **komunikacja w ramach EMPACT**. Opracowano wspólną strategię komunikacyjną EMPACT ²⁵ i utworzono sieć komunikacyjną EMPACT.

Ponadto wszystkie prezydencje zajmowały się tematem **finansowania EMPACT**: utworzono grupę roboczą ad hoc ds. finansowania EMPACT ²⁶, która pomogła delegacjom osiągnąć w tej sprawie porozumienie na 2021 r. ²⁷ ²⁸ EMPACT była stale monitorowana w ramach spotkań krajowych koordynatorów EMPACT, a Grupa Wsparcia COSI i COSI prowadziły działania następcze.

²⁰ 6481/21.
²¹ 6818/21.
²² 7232/21.
²³ 9184/21.
²⁴ 13114/21.
²⁵ 13112/2/21 REV 2.
²⁶ 11773/20.
²⁷ 10372/20.
²⁸ 11502/21.

5. POWAŻNA I ZORGANIZOWANA PRZESTĘPCZOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

a. Unijna strategia zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025

Na posiedzeniu w maju 2021 r. COSI z zadowoleniem odnotował komunikat Komisji w sprawie **unijnej strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025** oraz przewidziane w strategii cele i propozycje²⁹.

Strategię przygotowano w związku z koniecznością poprawy ścigania przestępstw i usprawnienia współpracy sądowej, zapewnienia skutecznych dochodzeń w celu rozbijania przestępczości zorganizowanej, eliminowania zysków generowanych przez przestępczość zorganizowaną i zapobiegania infiltracji legalnej gospodarki oraz dostosowania organów ścigania i sądownictwa do epoki cyfrowej.

W tym kontekście Komisja wskazała EMPACT jako kluczowe narzędzie wdrażania strategii, a COSI podkreślił, że zwalczanie sieci przestępczych stwarzających poważne zagrożenie jest jednym z ważnych priorytetów EMPACT. Delegacje potwierdziły, że konieczne jest przygotowanie zdecydowanej reakcji na wyzwania, które cyfryzacja stawia przed osobami prowadzącymi dochodzenia i ściganie.

b. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy – skutki dla bezpieczeństwa wewnętrznego

W oparciu o debaty, które odbyły się na forum COSI podczas poprzednich trzech prezydencji, w czerwcu 2020 r. Rada przyjęła konkluzje w sprawie usprawniania dochodzeń finansowych w celu zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości³⁰. Rada wezwała Komisję do pogłębienia współpracy i wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej, do rozważenia dalszego wzmocnienia ram prawnych w celu zintegrowania krajowych scentralizowanych rejestrów kont bankowych, rozważenia potrzeby dalszego usprawnienia ram prawnych, które dotyczą aktywów wirtualnych, i do ponownego włączenia się w dyskusję z państwami członkowskimi dotyczącą potrzeby ustawowego ograniczenia na szczeblu UE płatności gotówkowych.

²⁹ 8514/21.

³⁰ 8927/20.

W tym kontekście w lipcu 2021 r. Komisja zaproponowała nowy pakiet ustawodawczy dotyczący **przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu**. We wrześniu 2021 r. COSI pozytywnie ocenił ten pakiet, który odzwierciedla wiele kwestii wskazanych w wymienionych wyżej konkluzjach Rady. Szeroko poparto ustanowienie urzędu ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, którego zadaniem będzie promowanie koordynacji między jednostkami analityki finansowej, wspieranie ich dążeń do poprawy własnych zdolności analitycznych oraz uczynienie wywiadu finansowego jednym z podstawowych źródeł szerokiego wsparcia udzielanego przez organy ścigania. Delegacje z zadowoleniem przyjęły wniosek w sprawie bardziej rygorystycznych przepisów dotyczących kryptoaktywów / wirtualnych aktywów, mający na celu zapewnienie zdolności śledzenia i zakazujący udostępniania i przechowywania anonimowych kont kryptoaktywów³¹.

c. Unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów – aspekty operacyjne

W listopadzie 2021 r. COSI omówił przedstawiony przez Komisję nowy **plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (2021–2025)**³². Okazało się, że sieci przemytników migrantów szybko przystosowały się do ewoluujących działań organów ścigania, do ograniczeń w podróżowaniu podczas pandemii COVID-19 oraz do zmian logistycznych i środowiskowych. Delegacje zwróciły się o wzmocnienie ochrony zewnętrznych granic UE w drodze ustanowienia wspólnych standardów działania, z uwzględnieniem nowo pojawiających się wyzwań związanych z instrumentalizacją migracji przez podmioty państwowe; podkreśliły też potrzebę zapobiegania takim sytuacjom i przygotowania scenariuszy postępowania. W związku z tym, że sieci przemytnicze korzystają z zaszyfrowanych środków komunikacji, mediów społecznościowych oraz innych usług i narzędzi cyfrowych, COSI zaapelował o zwiększenie zakresu transformacji cyfrowej do celów przeciwdziałania takim zjawiskom poprzez zapewnienie systematycznego angażowania Europolu, Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, centrum innowacji UE i Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA). Ponadto delegacje wezwały do przyjęcia całościowego podejścia do walki z przemytem migrantów, ponieważ działalność około 50% sieci to przejaw przestępczości wielorodziejowej³³.

³¹ 11718/21.

³² 12761/21.

³³ 13678/21.

6. KWESTIE CYFROWE

Pandemia COVID-19 zmusiła do przeniesienia do internetu większej liczby działań, niż miało to miejsce wcześniej. Grupy przestępcze skorzystały z tej sytuacji i zintensyfikowały swoją działalność na nielegalnych rynkach. Nastąpił wzrost cyberprzestępczości, między innymi takich zjawisk jak oszustwa internetowe czy rozpowszechnianie szkodliwych treści, a cyberbezpieczeństwo i sztuczna inteligencja (AI) zyskały na znaczeniu. Tematy związane ze sztuczną inteligencją, szyfrowaniem i cyberbezpieczeństwem były omawiane wielokrotnie podczas wspomnianych trzech prezydencji.

W tym samym okresie ustrukturyzowano i utworzono unijne centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego.

a. Unijne centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego

Nawiązując do prac przeprowadzonych podczas poprzednich trzech prezydencji, COSI śledził rozwój sytuacji dotyczącej utworzenia **unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego**. Centrum ma działać jako wspólna międzysektorowa unijna platforma, która zapewni koordynację i współpracę między wszystkimi unijnymi i krajowymi podmiotami z dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego³⁴.

Na posiedzeniu w lutym 2021 r. COSI podsumował przedstawione przez Europol aktualne informacje o pracach zespołu centrum, które polegały głównie na realizacji czterech zadań na 2021 r. wskazanych przez COSI już w lutym 2020 r.³⁵ Delegacje poparły podejście określone w dokumencie przygotowanym przez prezydencję portugalską, która m.in. poprosiła państwa członkowskie o dalsze i silniejsze wspieranie centrum, a także zleciła COSI omówienie kwestii zarządzania nim³⁶.

W listopadzie 2021 r. COSI zatwierdził skład **grupy sterującej** unijnego centrum innowacji na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego³⁷ zgodnie z zasadami przyjętymi w czerwcu 2021 r.³⁸ Grupa sterująca ma zatwierdzać priorytety centrum, które należy przyjmować co cztery lata i poddawać przeglądowi co dwa. Na ich podstawie grupa sterująca zatwierdzi wieloletni plan wdrażania określający konkretne działania/projekty centrum.

³⁴ 12859/20.

³⁵ 5905/21.

³⁶ 5906/21.

³⁷ 13684/21.

³⁸ 8517/3/21 REV 3.

b. Sztuczna inteligencja

Na nieformalnej wideokonferencji 13 lipca 2020 r. COSI omówił **możliwości, jakie oferuje sztuczna inteligencja w obszarze bezpieczeństwa**³⁹, i zgodził się, że ma ona szczególne znaczenie dla ścigania przestępstw w całej UE. Wykorzystanie systemów sztucznej inteligencji może ułatwić pracę organów ścigania, stanowić wsparcie i pomoc w dochodzeniach, przy czym COSI podkreślił również wyzwania, jakie wiążą się z tymi narzędziami zwłaszcza w odniesieniu do praw podstawowych. Ponadto zwrócił uwagę, że konieczne jest zapewnienie zaufania do narzędzi sztucznej inteligencji, i określił stosowne metody zarządzania i zabezpieczenia jako środki służące temu celowi. Prezydencja niemiecka zachęciła delegacje do opracowania wspólnego podejścia do stosowania sztucznej inteligencji przez organy ścigania w całej UE oraz do przyjęcia dynamicznego podejścia do testowania i regulacji.

COSI zainicjował debatę na temat skutków wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie sztucznej inteligencji, w szczególności na temat ograniczeń stosowania identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym do celów ścigania przestępstw oraz na temat zastosowań sztucznej inteligencji określonych jako zastosowania wysokiego ryzyka⁴⁰. W następstwie wniosku Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych o doprecyzowanie wpływu proponowanego rozporządzenia na organy ścigania i ich działania prezydencja słoweńska zorganizowała całodniowe warsztaty internetowe, których celem było wyjaśnienie pozostałych wątpliwości co do proponowanego rozporządzenia, zgłoszonych przez środowiska zajmujące się ściganiem przestępstw i bezpieczeństwem wewnętrznym. Na posiedzeniu COSI w listopadzie 2021 r. współprzewodniczący z Grupy Roboczej ds. Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego uznał, że przedmiotowy akt jest horyzontalny i obejmuje szereg sektorów, a delegacje wyraziły obawy co do opracowywania go w innym sektorze, podczas gdy ma on głęboki wpływ na sektor WSiSW / ścigania przestępstw.

³⁹ 10726/20.

⁴⁰ 8515/21.

c. Szyfrowanie

Szyfrowanie uznaje się za jeden z zasadniczych elementów cyfrowego świata. W trakcie wspomnianych trzech prezydencji jednym z priorytetów programu COSI nadal była potrzeba znalezienia równowagi między zapewnieniem bezpiecznych środków komunikacji w internecie i prawa do prywatności a koniecznością zadbania o to, by organy ścigania i organy sądowe miały zgodny z prawem dostęp do danych do celów prowadzenia postępowań przygotowawczych.

W ramach przygotowań do debaty Rady w grudniu 2020 r. COSI podsumował aktualną sytuację w zakresie szyfrowania i dalsze działania, uwzględniając dokumenty przedstawione przez Koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu⁴¹ i służby Komisji⁴². COSI uznał szyfrowanie za podstawowe narzędzie gwarantowania prywatności, poufności, integralności danych oraz dostępności komunikacji i danych osobowych, a jednocześnie podkreślił, że szyfrowanie ma wysoki potencjał, jeśli chodzi o wykorzystywanie go do celów przestępczych. Ta dwoistość stanowi wyzwanie dla organów ścigania i organów sądowych, ponieważ szyfrowanie sprawia, że dostęp do przesyłanych danych i treści oraz ich analiza stają się niezwykle trudne, a nawet praktycznie niemożliwe. COSI stwierdził, że dalsze zapewnianie właściwym organom możliwości zgodnego z prawem dostępu do odpowiednich danych w jasno określonym celu zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości oraz terroryzmu nie może zagrażać poszanowaniu praw podstawowych (tj. prawu do prywatności i ochrony danych osobowych). Zaznaczył, że działania UE muszą być spójne z zasadą: „**bezpieczeństwo dzięki szyfrowaniu i bezpieczeństwa pomimo szyfrowania**”⁴³.

Zarówno Rada, jak i Komisja uznały potrzebę opracowania ogólnounijnych ram regulacyjnych w celu zapewnienia równowagi między kwestią zgodnego z prawem dostępu do zaszyfrowanych informacji a skutecznością szyfrowania w celu ochrony praw podstawowych. Na posiedzeniu w listopadzie 2021 r. COSI podkreślił, że musi to odgrywać kluczową rolę w dyskusji na temat dalszych działań w zakresie szyfrowania, i przypomniał, że rozwój technologiczny w tym obszarze nie może być przeszkodą w ściganiu przestępstw.

⁴¹ 7675/20.

⁴² 10730/20.

⁴³ 13084/1/20 REV 1.

d. Rola organów ścigania w obszarze cyberbezpieczeństwa

Cyberbezpieczeństwo definiuje się jako ochronę sieci (rządowych lub innych) przed szkodliwymi atakami i cyberzagrożeniami w celu zabezpieczenia krytycznych informacji. Uważa się, że obejmuje ono działania podejmowane w cyberprzestrzeni przez przestępców próbujących wykorzystać słabe punkty u użytkowników lub niedociągnięcia w obszarze bezpieczeństwa i dokonać kradzieży pieniędzy lub danych. **Organy ścigania odgrywają kluczową rolę w dziedzinie cyberbezpieczeństwa** i w ściganiu cyberprzestępstw, a także w przeciwdziałaniu i zapobieganiu cyberincydentom⁴⁴. COSI zaznaczył, że potrzeby i podejścia w obszarze cyberbezpieczeństwa i w obszarze cyberprzestępczości mogą sprawić, że stanowiska odnośnych środowisk będą sprzeczne względem siebie; COSI wsparł w związku z tym pomysł podjęcia skoordynowanych działań w celu maksymalizacji odporności i zdolności reagowania na wszelkie cyberincydenty i cyberzagrożenia.

Delegacje zaapelowały o ustanowienie jasnych ram regulacyjnych, szczególnie uwzględniających działania w zakresie ścigania przestępstw, szyfrowanie oraz dostęp do danych WHOIS przy zapewnieniu pełnego poszanowania prywatności i praw podstawowych.

⁴⁴ 11719/21.

7. POWIĄZANIE MIĘDZY BEZPIECZEŃSTWEM WEWNĘTRZNYM A ZEWNĘTRZNYM

a. Współpraca WPBiO – WSiSW Strategiczny kompas / umowa w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO

We wrześniu 2021 r. COSI i KPiB omówiły stan **współpracy WPBiO – WSiSW** z myślą o zwiększeniu spójności działań UE i wzmocnieniu cywilnego zarządzania kryzysowego podczas realizacji priorytetów bezpieczeństwa wewnętrznego/zewnętrznego UE i państw członkowskich. Delegacje rozmawiały o promowaniu tej współpracy w drodze konkretnych działań, które będą służyły nawiązaniu kontaktów między krajowymi i europejskimi administracjami i agencjami zajmującymi się kwestiami WPBiO i WSiSW⁴⁵, o czym mowa w konkluzjach Rady w sprawie umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO⁴⁶.

W lipcu i grudniu 2021 r. w Brukseli odbyły się dwa warsztaty tematyczne dotyczące współpracy WPBiO–WSiSW. Lipcowy warsztat uwidocznił potrzebę zwiększenia liczby mandatów operacyjnych dla misji WPBiO, prowadzenia regularnej koordynacji instytucjonalnej między COSI a KPiB i Grupą Wsparcia COSI a Civcom oraz zwiększenia liczby stanowisk dla funkcjonariuszy organów ścigania w ramach misji. Podczas grudniowych warsztatów państwa członkowskie, instytucje UE i agencje WSiSW uczestniczyły w wymianie poglądów i dobrych praktyk oraz dzieliły się informacjami o aktualnych problemach utrudniających zacieśnianie współpracy z perspektywy państw członkowskich.

Delegacje omówiły również stan prac nad Strategicznym kompasem, który został przyjęty w marcu 2022 r.

8. ROLA GRUPY WSPARCIA COSI

Grupa Wsparcia COSI nadal ułatwiała i wspierała prace COSI, szczególnie w ramach cyklu polityki unijnej / EMPACT. Jej zadaniem jest przygotowywanie debat COSI albo poprzez kończenie prac nad pewnymi kwestiami, które mogą zostać rozwiązane na jej szczęblu, albo poprzez ułatwianie dyskusji na forum COSI. Pod dyskusję COSI są poddawane kwestie, które wymagają dalszego ukierunkowania, lub kwestie o charakterze strategicznym⁴⁷.

⁴⁵ WK 10909/21 INIT.

⁴⁶ 13571/20.

⁴⁷ 8900/17.

9. WNIOSKI

W okresie objętym sprawozdaniem COSI nadal wypełniał swoją najważniejszą rolę, jaką jest dbanie o koordynację, propagowanie i zacieśnianie współpracy operacyjnej w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego w całej Unii. COSI kontynuował swoje działania jako organ monitorujący, doradczy i decyzyjny, tworząc synergie między policją, organami celnymi, strażą graniczną, organami sądowymi i innymi odpowiednimi podmiotami. Zajmował się zarówno kwestiami horyzontalnymi, których znaczenie podkreśliła dodatkowo pandemia COVID-19 oraz fakt, że rozwój technologiczny przynosi ciągłe zmiany również w sektorze bezpieczeństwa wewnętrznego; COSI kontynuował także prace we wcześniej określonych obszarach, np. usprawniał i dalej rozwijał EMPACT oraz współpracę operacyjną prowadzoną pod jego auspicjami.

COSI będzie nadal pełnił ważną funkcję w przygotowywaniu niezbędnych działań w odpowiedzi na wyzwania dotyczące bezpieczeństwa wewnętrznego UE w odniesieniu do licznych zagadnień, którymi zajmą się kolejne trzy prezydencje (Francja, Czechy i Szwecja).

ZAŁĄCZNIK I – SKRÓTY

- AI: sztuczna inteligencja
- AIA: akt w sprawie sztucznej inteligencji
- AML: przeciwdziałanie praniu pieniędzy
- CFT: przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu
- CHSGs: wspólne horyzontalne cele strategiczne
- CIVCOM: Komitet ds. Aspektów Cywilnych Zarządzania Kryzysowego
- COSI: Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Grupa Wsparcia COSI: Grupa Wsparcia Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- WPBiO: wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony
- CT: zwalczanie terroryzmu
- ESDZ: Europejska Służba Działań Zewnętrznych
- EMPACT: europejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępstwami
- EMSC: Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów
- ENISA: Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa
- EU CTC: Koordynator UE ds. Zwalczania Terroryzmu
- EU SOCTA: unijna ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością
- FTFs: zagraniczni bojownicy terrorystyczni
- G-MASP: ogólny wieloletni plan strategiczny
- HVGs: dotacja o wysokiej wartości
- HVTs: cele o dużym znaczeniu
- IP: własność intelektualna
- FBW: Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- JADs: dni wspólnego działania
- Rada ds. WSiSW: Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
- LEA: organy ścigania
- LEWP: Grupa Robocza ds. Egzekwowania Prawa
- LVGs: dotacje o niskiej wartości

- MASPs: wieloletnie plany strategiczne
- MTIC: wewnątrzwspólnotowe oszustwo typu „znikający podmiot gospodarczy”
- NECs: krajowi koordynatorzy EMPACT
- NPS: nowe substancje psychoaktywne
- OAPs: plany działań operacyjnych
- OC: przestępczość zorganizowana
- OCGs: zorganizowane grupy przestępcze
- PAD: dokument z wytycznymi w zakresie polityki
- KPiB: Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa
- SIS: system informacyjny Schengen

ZALĄCZNIK II – EMPACT: OGÓLNA NOTA INFORMACYJNA NA TEMAT PLANÓW DZIAŁAŃ OPERACYJNYCH 2020

GENERAL FACTSHEET — OPERATIONAL ACTION PLANS (OAPS) 2020 Results

2737
INTERNATIONAL
INVESTIGATIONS/
OPERATIONS SUPPORTED

7487
ARRESTS

DRUGS – NEW PSYCHOACTIVE SUBSTANCES/SYNTHETIC DRUGS

107 arrests

Seizures: **12 tonnes** of drugs (MDMA, methamphetamine, amphetamine, cocaine, cannabis); **€60 000** of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operational Task Force (OTF) Troika

11 640 kg of drugs worth more than **€358 million** seized, **3 Joint Investigation Teams (JITs)** set up, **Major drug transport operations** discovered, **Criminal groups** disrupted, **Numerous High-Value Targets (HVTs)** placed under investigation, **Drug concealment trends** identified

DRUGS - CANNABIS, COCAINE AND HEROIN

2 048 arrests

Seizures: **11 tonnes** of cocaine; **8.4 tonnes** of cannabis; **€200 million** seized; **12 300** tablets of MDMA; heroin seizures

Other: Equipment for production of drugs, firearms
3 labs for illegal cultivation of marijuana dismantled

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation EMMA/26 LEMONT

21 HVTs arrested; **1 500** new investigations;
Significant seizures of cocaine, heroin, amphetamine, weapons and explosives, etc.; Detection of **containers used as torture chambers**; **Homicides** resolved and prevented; **Corruption cases** detected and prevented; **€139 million** seized

CYBERCRIME – NON-CASH PAYMENT FRAUD

1 567 international investigations/ operations supported
477 arrests/detentions; **5 013** fraudulent transactions reported in the framework of Operation EMMA; **90 000** pieces of compromised card data contributed by the private industry in the framework of the carding action week analysed; **6 809** money mules, **227** herders (money mule recruiters) and **7 088** victims identified; Estimated lost prevented: **€73.5 million**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation EMMA

1 529 criminal investigations initiated; Participation of more than **500** banks and financial institutions; **5 013** fraudulent money mule transactions identified; Total loss prevented estimated at **€33.5 million**; **6 809** money mules identified, alongside **227** money mule recruiters; **455** individuals were arrested worldwide

CYBERCRIME – CHILD SEXUAL ABUSE AND CHILD SEXUAL EXPLOITATION

37 arrests; **29** seizures; **184** victims identified; **218** VIDTF (Victim Identification Task Force) created; **3 513** Intelligence packages distributed

Prevention: Booklet intended for **11** and **12**-year-old children presented in organised prevention sessions in schools to approximately **12 000** children. Active participation in the ICANN, RIPE and other initiatives promoted by the private sector and NGOs.

Financial investigations in the framework of SG 6:

Operations targeting livestream abuse of minors, coordinated by the Romanian police, in cooperation with Western Union, MoneyGram and PayPal; Intelligence on **387** suspects collected; **10** suspects arrested; **33** children were safeguarded.

General Factsheet — Operational Action Plans (OAPS) — 2020 Results | EN | 1

CYBERCRIME – ATTACKS TO INFORMATION SYSTEMS

45 arrests

8 international investigations/ operations supported

A **splash page** prepared by Europol was put up online after the domain seizures

Infrastructure on several **Remote Access Tools (RATs)** identified and **HVT/developer** identified. **40 000** victims' data recovered, and **16** proxy servers identified
Seizures: **50** servers; **3** domains from bulletproof VPN provider; **€100 000** in cryptocurrencies; Bitcoin mining equipment

Takedowns: **2** illegal backend platforms; Infrastructure in Romania, Norway, US, Germany, Netherlands, Switzerland; **1** illegal bulletproof VPN service involving **3** different domains

DOCUMENT FRAUD

18 international investigations/operations supported
38 arrests; **4** print shops dismantled; Seizures: **3 019** fraudulent documents, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licences; **€21 400**; **7** Organised Crime Groups (OCGs) disrupted

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Massilia (Facilitation of Illegal Immigration - FII)

A **print shop** producing counterfeit documents was dismantled; **3** individuals suspected of forgery of documents arrested; **Technical equipment**, **1 150** blank plastic supports for ID cards and driving licenses, holographic bands, **16** counterfeit ID cards (Belgian, Spanish and Italian), ID photos of customers and forged breeder documents were seized

FACILITATED ILLEGAL IMMIGRATION

2 280 arrests

14 OCGs dismantled, **27** identified; **1** HVTs and **87** suspects identified; **2 350** document fraud cases reported, including **52** visa fraud cases and **548** ID misuse

Seizures: **1** thermal printer, **2** laminators, **1 150** blank supports for ID cards and driving licences, holographic bands, **16** counterfeit ID cards; **381** vehicles/ **1 253** vehicle parts; **2** yachts, **1** boat, **2** outboard motors; **52** firearms; **1.8 tonnes** of marihuana; **10.33 kg** of heroine; **2 128** psychoactive tablets; **20 350** undeclared surgical masks; Cash seizures value: **€693 900**

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Fortunate

1 OCG dismantled; **6** members arrested; **23** irregular migrants intercepted; **1** yacht, cell phones, storage devices and relevant documents stipulating money transactions were seized

TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS (THB)

744 arrests

1 025 new cases initiated; **5 956** Suspects identified; **5 030** Victims (**266** minors) identified; **744** OCGs related to THB have been reported by member states.

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Cumbia

8 suspects arrested; **15** potential victims saved; **3** apartments seized; **€120 000** seized

ENVIRONMENTAL CRIME

440 arrests

500 suspect investigated

Seizures/ Assets seized: **32 kg** of glass eels, **45** nets and fishing gear; **807** seizures of illegal timber (**8 613m³**); **132** warehouses/illicit waste dumping facilities and **167 452** tons of waste; **20** birds; **700** dried butterflies, **7kg** of gold, **77.5kg** of mercury worth **€250 000**, **355** reptiles worth **€800 000**, **237 million** Colombian pesos worth **€90,000**; **639** ivory items; **92** tons of WEEE (waste from electric and electronic equipment); total value **€93,725,294**; **€40 million** total value of the company facilities seized (warehouses, depots, vehicles, etc.)
Tax evasion prevented: **€31 376 452**

CRIMINAL FINANCES, MONEY LAUNDERING AND ASSET RECOVERY

40 arrests

538 Contributions on cash seizures, suspicious cash declarations, suspicious transactions reports and money mule cases

Seizures/assets recovered: **€19 829 888** in cash; **118** bitcoins, **4** properties, gold and silver coins worth a total of **€5.5 million**

€2.1 million worth of seizures including: **14** frozen bank accounts, **5** properties, **2** commercial companies' assets, **15** vehicles, weapons, multiple bank accounts and electronic items

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Pulse

8 cards used in the Netherlands to take out illicitly obtained money from regular ATMs; A group of just **3** young men used more than **1 000** false IDs to get accounts on many online gambling sites for bonuses for new players; **1** arrest; Real estate valued at **several million euros** confiscated by the public prosecutor's office pending future judicial proceedings

MTIC FRAUD

50 arrests
20 OCGs identified and **11** OCGs investigated;
259 suspects identified and **110** suspects investigated;
€28 million of tax evasion prevented; **€8 million** worth of assets seized

OPERATIONAL HIGHLIGHT: central Europe action
39 arrests; **110** suspects investigated; **6** OCGs investigated; **1** JIT; **92** searches; **€7 million** worth of assets seized; **€24 million** of tax evasion prevented

EXCISE FRAUD

487 arrests
111 international investigations/ operations supported
Tax evasion prevented: **€245 356 711**
Seizures: **477 274 656** cigarettes; **1.47 million** kg of tobacco (raw tobacco, fine cut tobacco, water-pipe tobacco); **2.31 million** kg of designer fuel; **30** pallets and **31 690** litres of alcoholic beverages; **1 108 kg** of snus; **€662 834** in cash
Assets seized: **465** vehicles (trucks, trailers, cars, vans); **57** forklifts; **1** ISO tanker and different types of containers (tank, IBC, maritime); smartphones, computers, tablets, camera system with data storage devices; machinery and equipment for illicit production of tobacco products (**138** production lines; **30** packaging lines; **138** cutting machines; **32** generators and precursors).

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Chain Bridge V (Designer Fuel Fraud)
39 arrests; Seizure of **2.3 million** kg of designer fuel, **9 750 kg** of fine cut tobacco, **14 400 kg** tobacco leaves, and **2 075** litres of alcoholic beverages; Revenue loss prevented: **€11 million**

ORGANISED PROPERTY CRIME

540 arrests
53 mobile organised crime groups dismantled
8 Joint arrests operations
Seizures: **3** hotels and **90** properties; **+35 000** cultural goods; **517** vehicles + **1 361** stolen vehicle parts; **30 kg** of gold; **110 kg** of silver; **1.5 million** cigarettes; **1 tonne** of tobacco; **6 tonnes** of copper; **12** boat engines; **+120** ancient books; **+50** luxury bicycles; **1 800 kg** marijuana; **10 kg** heroin; **141** forged documents; **26** weapons; Perfumes, cosmetics, tools, jewels, beer barrels, car key encoding case, GPS tracking devices, GPS jammers, etc.
Assets seized: **€58 510 691** (including **€2 297 291** and **\$200 000** in cash)

FIREARMS

154 arrests
Seizures: **2 732** weapons; **2 435** Firearms; **45** converted and rebranded gas/alarm weapons; **10 528** rounds of ammunition; **164** pyrotechnic devices; **117 Kg** of drugs; **1** vehicle

OPERATIONAL HIGHLIGHT: Operation Bosphorus
11 suspects arrested;
Seizure of **191** firearms, **3 714** rounds of ammunition; small quantities of drugs including cannabis and cocaine; unstamped cigarette packs; **1** vehicle, false ID documents and **164** pyrotechnic devices.
Prior to the action days, all participating countries

Further reading

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-fight-against-crime/>

© European Union, 2021
Reuse is authorised provided the source is acknowledged.
CS_2021_259